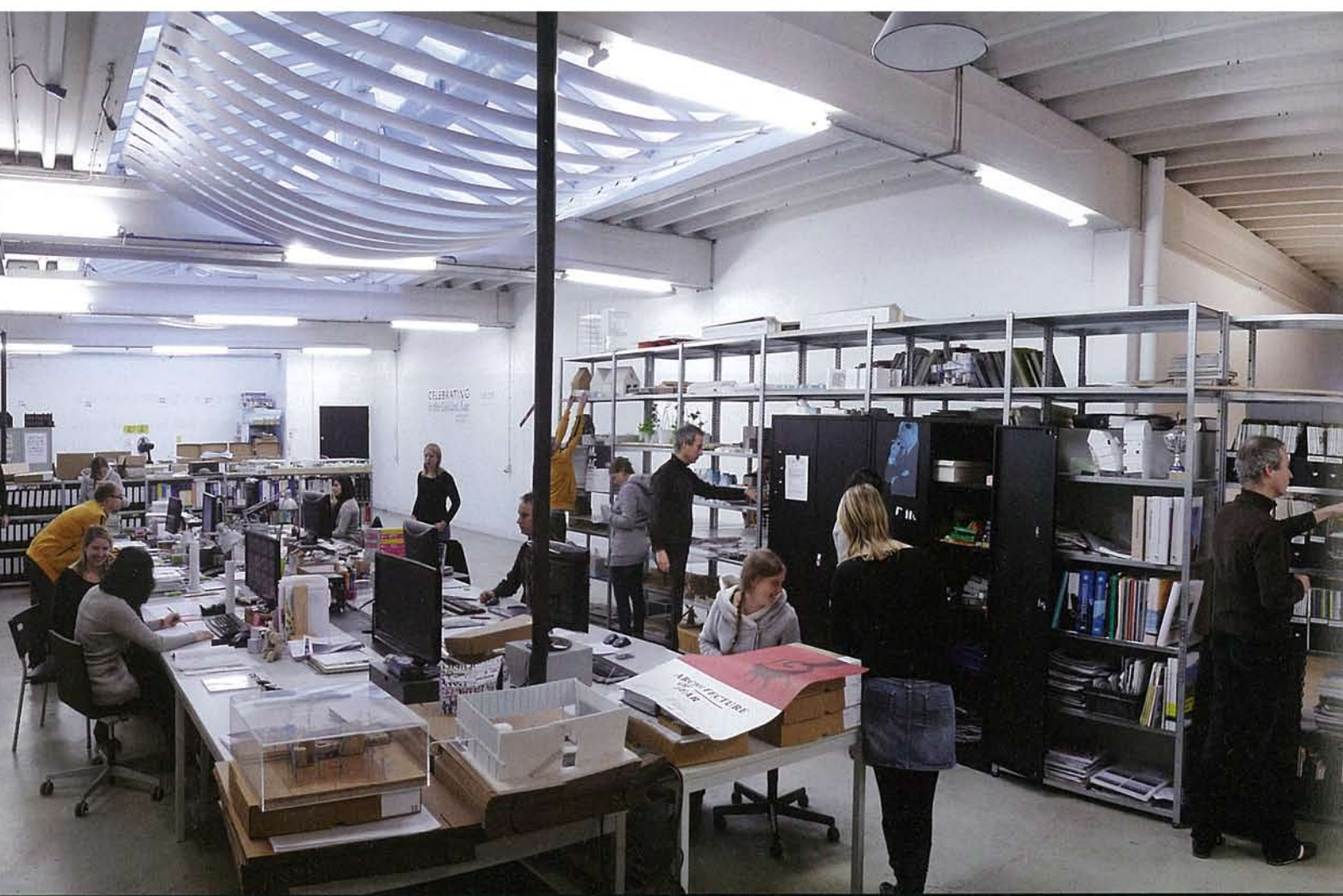

de Architect

Thema: Industrialisatie De mogelijkheden van prefab Interview
Nanne de Ru Subtiel Maggie's Centre door OMA Rogers Stirk Harbour
revitaliseert oude arena Ector Hoogstad introduceert het nieuwe werken
in oude loods Stedebouw: toolbox voor aanpak bloemkoolwijken

www.deArchitect.nl

Het Bureau Bureau SLA

Auteur Sander Woertman

Sinds 2002

Inspiratie het ongewone, onverwachte en onvoorstelbare

Werkterreinen bijzonder divers

Ontwerpmiddelen geplakt en beklad papier

Trots op onze luchtige professionaliteit

Dieptepunt een gedwongen ontslag in 2011

Huisvesting grote bedrijfshal in Amsterdam-West

Omzet circa € 300.000

Werknemers 3 architecten en 3 stagiairs

“Er zijn generieke aspecten aan het vak, maar in het uiteindelijke ruimtelijke object zijn deze specifiek ingevuld”

Peter van Assche, wat is je achtergrond?

Ik heb aan de TU Eindhoven Informatietheorie gestudeerd. Nadat ik was afgestudeerd, kreeg ik de kans te promoveren in Duitsland. Ik ben daar twee jaar mee bezig geweest. Toen dacht ik: "Dit gaat hem niet worden." Vervolgens kreeg ik het idee om architectuur te gaan studeren aan de Academie van Bouwkunst in Rotterdam.

Kwam dat idee zomaar uit de lucht vallen?

Mijn achterbuurman was architect. Thuis hadden wij een Opel. Hij reed in een Mercedes. Daar keek ik toen wel tegenop. Blijkbaar was er veel geld te verdienen met architectuur.

Was dat echt de reden?

Nee, mijn buurman was bovenal een inspirerende figuur. Ik heb goede gesprekken met hem gehad. Van hem heb ik meegekregen dat architectuur de mooiste mix is tussen hoofd en hart. Je moet zorgen dat wat je maakt niet lekt en tocht, maar je moet ook nadenken voor wie je het maakt, en waarom op die manier.

Hoe ging het verder?

Ik had geen goede vooropleiding om architectuur te gaan studeren. Toen ik me aanmelde in Amsterdam, werd ik geweigerd. In Rotterdam zat iemand die me voor gek verklaarde, maar me wel mijn gang liet gaan. Om mijn studie te bekostigen heb ik een tijdje software geprogrammeerd en piano gespeeld in een restaurant. Daarna ging ik werken bij Sjoerd Soeters. Het was puur toeval dat ik daar terecht kwam. Ik snap nog steeds niet waarom hij me aannam. Hij zei wel eens tegen mij: "Je bent er vooral voor onze lol." Ik wist nog niks van het vak, maar kreeg de kans om het te leren. Ik ben er vier jaar gebleven, daarna heb ik vier jaar bij Bjarne Mastenbroek en Dick van Gameren gewerkt, die toen nog bij de Architectengroep zaten.

Hoe is je eigen bureau tot stand gekomen?

Ik ben in 2002 voor mezelf begonnen toen ik een opdracht kreeg voor een opvang voor verstandelijk gehandicapten in Rijswijk. Dit project is nooit gerealiseerd. Ik ben daarna heel lang een papieren architect geweest. En deels ben ik dat

nog steeds. Er zijn wel kleine dingen gerealiseerd, maar mijn eerste grote publieke gebouw is het Glasmuseum in Leerdam dat vorig jaar is opgeleverd.

Hoe kreeg je deze opdracht?

Iedereen in de organisatie van het museum mocht drie architectenbureaus aandragen die hij of zij goed vond passen bij de instelling. Uiteindelijk werd ik samen met nog twee bureaus geselecteerd. De uiteindelijke keuze kwam tot stand na een gesprek met de organisatie en een rondleiding langs gerealiseerde werken. Ik had nog niet zoveel opgeleverd, maar wat ze zagen, was voor hun genoeg om te zeggen: "Met die gast willen we verder."

Ik vind dit nog steeds de beste manier om gekozen te worden voor een opdracht. Niks geen geouwehoer over objectieve criteria, maar gewoon een opdrachtgever die zijn keuzen baseert op zaken die er voor hem toe doen. Uiteindelijk moet je als opdrachtgever toch selecteren op kwaliteit en gevoel: "Kan ik met dit bureau een lang, moeilijk en intensief meerjarig werkverband aangaan?" Geld moet nooit leidend zijn in de keuze voor een architect.

De projecten van bureau SLA zijn ongebruikelijk in hun opzet. Zowel wat betreft het theoretische kader als in de materialisering.

Als je gaat nadenken over vraagstukken die intrinsiek locatie-, persoons- en programmagebonden zijn, kom je altijd uit op oplossingen die niet standaard zijn. Er zijn generieke aspecten aan het vak, maar in het uiteindelijke ruimtelijke object zijn deze specifiek ingevuld.

Wat je zegt, gaat in tegen de huidige tendens naar standaardisering van proces en bouwelement.

Maar de mens en de vraag worden steeds individueler. De biografieën van mensen zijn ook steeds diverser. Kijk maar naar Facebook. De pagina is generiek, maar de informatie die mensen erop zetten, is steeds specifiek.

Maar toch is standaardisering een feit. Hoe ga je daarmee om?

Ik zou zeggen: hack Ikea. Maak er iets unieks van. Een baksteen is standaard, het gaat erom hoe je hem verwerkt.

De Noorderparkbar, die in het voorjaar van 2012 wordt opgeleverd, is hier een typisch voorbeeld van. Via Marktplaats hebben we de afgelopen tijd overal uit het land standaard merantihouten raamkozijnen opgekocht. Nu is Marktplaats een site waar het toeval al een grote rol speelt, maar de zoektocht en de verhalen van de mensen geven zo'n standaard element een extra emotionele lading. Daarmee houd je rekening als je het verwerkt. In de Noorderparkbar maken we die geschiedenis expliciet door de verhalen zicht- en hoorbaar te maken. Op de website hetkomtaltijdgoed.nl zijn ze ook te lezen. Mensen volgen de site alsof het een roman in wording is. In het paviljoen kunnen bezoekers straks via hun telefoon de verhalen achter bepaalde elementen oproepen middels een interactief object.

Die zachte kant van de architectuur vind ik leuk. Een goed gebouw wordt toegeëigend en krijgt een geschiedenis in de buurt waarin het staat. Het is overigens belangrijk te weten dat het uiteindelijke gebouw geen geknutselde of ecologische look krijgt. Het zal er gewoon uitzien als een strak, nieuw gebouw, ondanks de tweedehands materialen die erin zijn verwerkt.

Zijn jullie ook bezig met projecten die minder buitenissig zijn?

Die zijn door de crisis stopgezet. We hebben altijd ongewone opdrachten gehad. Op dit moment zijn we bezig met een stiltecentrum, een synagoge en een straat in IJmuiden. Recent werk betreft onder andere een begraafplaats, meerdere bruggen en een museum.

Jullie doen ook aanbestedingen. Hoe gaat dat?

Dat zijn moeilijke processen die over de verkeerde dingen gaan, zoals omzeteisen en portfolio. Ik zou als architect wel een museum mogen bouwen, maar geen school?

Dat gaat over het vermijden van risico's.

Het punt is, dat precies het omgekeerde het geval is. Je selecteert niet op de partij waar je het beste mee kunt samenwerken, maar je gaat generaliseren. Je loopt daarmee het risico dat je iemand kiest waar je niet mee overweg kunt, maar die wel voldoet aan die randvoorwaarden, die er niet toe doen.

Soms werken we samen met grotere architectenbureaus

om een aanbesteding binnen te slepen. Het vervelende is, dat je dan weer slecht scoort op je bureauorganisatie. Want een samenwerkingsverband is vanuit aanbestedings-oogpunt gezien onhandig.

Wat zijn je criteria om mensen aan te nemen?

Ze moeten het team aanvullen. De opleiding is niet doorslaggevend. Wat ze moeten kunnen, leren ze hier. Gemiddeld werken er drie stagiairs.

Wat voor rol spelen de stagiairs in jouw bureau?

Soms is het moeilijk, financieel gezien. Je betaalt ze een soort veredelde reisvergoeding. Maar ik betrek ze wel bij het ontwerpproces. Het grappige is: ze denken dat ze hier iets komen halen, en gaan weg met het gevoel dat ze daarin zijn geslaagd, maar wat ze brengen, is veel belangrijker. Ze verrijken het bureau met hun visie.

Waar sta je nu met je bureau?

We zijn meer aan het bouwen dan voorheen. We merken dat we daar goed in zijn. We zijn betrokken bij wat we doen en omdat ons bureau geen grote organisatie is, weet iedereen waar elk project over gaat. We maken geen meters, maar unieke objecten. Voor de crisis riep iedereen dat we moesten gaan specialiseren, omdat we het anders niet zouden redden. Ik durf te zeggen dat we ons hoofd boven water houden, omdat we elke opgave zo specifiek benaderen. Mensen waarderen dat. Zorg en liefde is wat onze opdrachtgevers aanspreekt. De veiligheid die opdrachtgevers zoeken en die bouwpartijen proberen te ondervangen met procedures, is slechts schijn. Als je een architect hebt met een visie, dan kan de hele wereld omvallen, maar die visie blijft overeind. Dan kun je altijd de vraag stellen: "Waar ging het ook alweer over?" Van daaruit kun je kijken hoe je verder kunt.

Het gesprek met Peter van Assche van Bureau SLA vond plaats op 21 november in Amsterdam.